

Hvordan optimerer du lægningen, for at være effektiv og rettidig?

Effektiv kartoffellægning

Søren's
klumme

Vil du gerne have lagt kartoflerne på det rigtige tidspunkt, så skal der kigges på logistikken.

Af Søren Tougård, GRIMME Skandinavien

Når det er til at færdes i marken, jorden har den rette temperatur og kartoflerne er vågnet fra deres spirehvile, er det vigtigt at se på set-up 'et for hvordan, man kan få lagt kartoflerne på det rigtige tidspunkt.

For at effektivisere set-up 'et med den eksisterende maskinpark, er det vigtigt at kende de faktorer som kan justeres, uden at det koster ret meget:

Opfyldning af kartofler, gødning og bejdse.

Hvis chaufføren på kartoffellæggeren selv skal påfylde kartofler, gødning og bejdse, bruger han nemt 30-50 % af arbejdstiden på dette. Tid som kunne være brugt på at lægge kartofler, og blive hurtigere færdig.

Læggekartofler

Ofte skal chaufføren på kartoffellæggeren selv stå for at læsse kartofler i kartoffellæggeren. Uanset om kartofler læsses med bånd, tippes eller fyldes med læssemaskine, går der hurtigt 5 min. mere pr. opfyldning, når det er chaufføren på kartoffellæggeren som selv skal fylde kartoffellæggeren.

For at effektivisere læsning af kartofler, kan en kollega køre med en læssemaskine. Hver gang kartoffellæggeren vender på forageren,

tippes en skovlfuld eller en kasse kartofler i. Det tager kun 10 – 20 sekunder pr. gang og så kan læggeren køre videre.

Læggeren går også lettere og betydeligt mere ensartet i marken, når den ikke er så voldsomt tung og overfyldt i starten, til senere at være næsten helt tom.

Fast gødning

Normalt har man bigbags-sække med gødning på en vogn. Her skal chaufføren på kartoffellæggeren bruge en kran eller læssemaskine til at få bigbags-sækkene over i kartoffellæggeren. Det tager lang tid og der er risiko for at spilde gødning, når chaufføren først skal skære bigbags-sækkene op og så gå tilbage i læssemaskinen for at få gødningskassen fyldt optimalt.

Hvis der er en ekstra mand med, kan læssemaskinen holde klar med en bigbag gødning, når kartoffellæggeren kommer op til forageren, hurtigt få læsset på og komme videre.

Flydende gødning

Skal der fyldes flydende gødning på, er det vigtigt at det sker med en stor kapacitet, så spildtiden bliver mindst mulig.

Søren Tougård står for salgssupport og rådgivning til vores kunder.

SØREN TOUGÅRD

Tlf. +45 2122 2041 • st@grimme.dk

- fortsættes side 2...

GRIMME

Søren's klumme

Vi anbefaler at du deler dine læggekartofler i to størrelser som fx: 30-45 mm og 45-55 mm. Optimalt er max 10 til 15 mm forskel på største og mindste kartoffel i partiet.

Kartoflerne skal være tørre og uden lange spirer. Ellers bliver hele kartoffellæggeren smurt ind i saft fra spirene, med risiko for at sprede sygdomme.

Er gødningstanken placeret på en vogn, skal den placeres så højt at gødningen frit kan løbe over i kartoffellæggerens tank, uden at der skal pumpes ret meget.

For at undgå stoppede dyser og driftstop, skal man undgå at der kommer skidt og støv i gødningen, når slangerne monteres.

Flydende bejdse

Ved flydende bejdse, skal man have vand og bejdsemiddel med i marken. Det kan med fordel være på samme vogn som gødningen, så der kun skal flyttes en vogn, når den skal hjem op fyldes op.

Kan det betale sig?

Men er det ikke spild at have en ekstra mand med i marken hele tiden? Det ligner jo, at han ikke laver noget!

Selvom den ekstra mand ikke er laver noget hele tiden, sørger han for at kartoffellæggeren holdes i gang 100% af tiden. Hvis man bruger ham aktivt, kan han tage en del af opgaverne fra chaufføren på kartoffellæggeren, så han kan koncentrere sig om at lægge kartoflerne optimalt.

Af opgaver kan nævnes:

- Opfyldning af kartofler
- Opfyldning af gødning
- Opfyldning af bejdsemiddel
- Kontrollere lægge dybde
- Kontrollere lægge afstand

- Gøre vogne og kartoffellægger rene ved skift af kartoffel sort
- Hjælpe med at køre vogne frem og tilbage
- Oprydning, smøring og vedligehold

Marker / logistik

For at være effektiv og have mindst mulig spildtid, skal markerne gerne gøres færdige fra en side af.

Sørg så vidt det er muligt, for at lægge marker i samme område på samme tid, så der er mindst muligt transporttid.

Tid på landevejen er spildtid!

For at kunne arbejde hele dagen uden stop, er det måske nødvendigt med en ekstra mand som sørger for at fylde vogne op med læggekartofler og køre dem ud i marken.

Sortering af kartofler

Jo mere ensartede kartofler der anvendes, jo lettere er det at lægge dem med et tilfredsstillende resultat.

Kartofler der er størrelsessorteret opføre sig ens i læggeren. Der vil oftest kun ligge en kartoffel i hver kop, og rysteren på læggebåndet får de få overskydende kartofler til at falde af. Man vil kunne køre hurtigere samtidig med at kartoflerne lægges præcist. Vær opmærksom på at der findes forskellige læggeband til forskellige kartoffelstørrelser, hvor afstanden mellem kopperne er forskellig, ikke kun koppers størrelse og farve.

Klargøring

Sørg for maskinen er klargjort inden sæsonen og at dine medarbejdere ved hvordan maskinen skal indstilles og betjenes. Herunder hører også daglig smøring og vedligehold.

Tips og tricks

Walkie-talkie: For at gøre samarbejdet mellem traktorførerne lettere, er det altid en fordel at der er Walkie-talkie samtaleanlæg i traktorerne.

Presenning: For at undgå at kartoflerne bliver våde i regnvej, er det altid en god ide at have presenninger på alle vogne og på kartoffellæggeren, som hurtigt kan ligges over. Er det for besværligt bliver det ikke gjort.

Vigtigt

Arbejdet skal gøres så ensartet som muligt. Alle kartofler skal have lige vilkår. Samme læggedybde, samme afstand til gødningsstrengene, samme mængde lys efter fremspiring osv.

GRIMME

GRIMME Skandinavien

Chr. Hyllebergs Vej 9-11 • DK-8840 Rødkærsbro • +45 8665 8499 • grimme@grimme.dk • www.grimme.dk